

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
10 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1992

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
138

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 250

Ρύθμιση θεμάτων Υποχρεωτικής Επιμόρφωσης εκπαιδευτικών και θεμάτων λειτουργίας των Περιφερειακών Επιμορφωτικών Κέντρων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 24, παρ. 2 περ. στ' και των άρθρων 28 και 29 του Ν. 1566/85 «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 167 Α'), όπως τροποποιήθηκαν από τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 1824/88 «Ρύθμιση θεμάτων εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 296/Α') και του άρθρου 17 του Ν. 2009/92 «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 18 Α').

2. Τις 11/92, 12/92 και 13/92 Πράξεις του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

3. Την 333/92 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Μορφές Υποχρεωτικής Επιμόρφωσης - Διάρκεια

1. Οι μορφές Υποχρεωτικής Επιμόρφωσης, που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος, πραγματοποιούνται στα Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα (ΠΕΚ) και στους άλλους φορείς επιμόρφωσης και είναι οι εξής:

α. Εισαγωγική Επιμόρφωση διάρκειας μέχρι τεσσάρων μηνών για τους υποψηφίους για διορισμό εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

β. Περιοδική Επιμόρφωση σε δύο κατ' έτος επιμορφωτικούς κύκλους που η διάρκεια του καθενός είναι μέχρι τρεις μήνες για τους μόνιμους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

γ. Ειδικά Επιμορφωτικά Προγράμματα βραχείας διάρκειας από 10 ως 100 ώρες για όλους τους υπηρετούντες εκπαιδευτικούς και ως 200 ώρες για εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε μονάδες ειδικής αγωγής.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται μέχρι 20 Απριλίου, ορίζονται για το αμέσως επόμενο σχολικό έτος:

α. Τα ΠΕΚ, τα οποία θα λειτουργήσουν.

β. Οι μορφές επιμόρφωσης και τα Ειδικά Επιμορφωτικά Προγράμματα που θα πραγματοποιηθούν.

γ. Ο αριθμός των εκπαιδευτικών κατά κλάδο και Διεύθυνση Πρωτο-

βάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που θα προσκληθούν σε κάθε ΠΕΚ για κάθε μορφή επιμόρφωσης ή επιμορφωτικό πρόγραμμα.

δ. Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης κάθε μορφής επιμόρφωσης ή επιμορφωτικού προγράμματος.

Άρθρο 2

Δικαίωμα συμμετοχής - Διαδικασία πρόσκλησης
στην Εισαγωγική Επιμόρφωση

1. Η Εισαγωγική Επιμόρφωση είναι υποχρεωτική και αποτελεί προϋπόθεση και προσόν διορισμού για όλους τους εκπαιδευτικούς που διορίζονται από το έτος 1993 και εξής σε δημόσια σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

2. Κατ' εξαίρεση, οι υποψήφιοι για διορισμό των κλάδων ΠΕ9, ΠΕ10, ΠΕ12, ΠΕ13, ΠΕ14, ΠΕ17, ΠΕ18, ΠΕ19, ΠΕ20 και ΤΕ1, που έχουν πιστοποιητικό Παιδαγωγικών Σπουδών της ΠΑΤΕΣ της ΣΕΛΕΤΕ ή του παραρτήματός της στη Θεσσαλονίκη, θεωρείται ότι πληρούν την προϋπόθεση της προηγούμενης παραγράφου.

3. Δικαίωμα συμμετοχής στην Εισαγωγική Επιμόρφωση με την επιφύλαξη της προηγούμενης παραγράφου, έχουν οι υποψήφιοι για διορισμό, οι οποίοι μετά τους κατ' έτος πραγματοποιούμενους διορισμούς παραμένουν εγγεγραμμένοι στις επετηρίδες.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζεται ο αριθμός των εκπαιδευτικών κατά κλάδο και βαθμίδα εκπαίδευσης που έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης για συμμετοχή στην Εισαγωγική Επιμόρφωση κάθε σχολικού έτους.

4. Με βάση την Υπουργική απόφαση που προβλέπεται από την παρ. 2 του άρθρου 1 του παρόντος διατάγματος, ως το τέλος Ιουνίου κάθε έτους δημοσιεύονται στον ημερήσιο τύπο και ανακοινώνονται με τα λοιπά μέσα μαζικής ενημέρωσης ο αριθμός των εκπαιδευτικών κατά κλάδο και βαθμίδα εκπαίδευσης που θα προσκληθούν σε κάθε ΠΕΚ για Εισαγωγική Επιμόρφωση καθώς και οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης της Εισαγωγικής Επιμόρφωσης.

5. Για τη συμμετοχή τους στην Εισαγωγική Επιμόρφωση οι υποψήφιοι οφείλουν εντός 15 ημερών από τη δημοσίευση των αναφερομένων στην προηγούμενη παράγραφο να υποβάλουν στις κατά τόπους Διευθύνσεις και Γραφεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ή με συστημένη επιστολή στην οικεία Διεύθυνση Προσωπικού Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων υπεύθυνη δήλωση, στην οποία θα δηλώνουν κατά σειρά προτίμησης τα ΠΕΚ στα οποία επιθυμούν να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα Εισαγωγικής Επιμόρφωσης. Η δήλωση αυτή είναι δεσμευτική για τον υποψήφιο και δεν μπορεί να ανακληθεί ή να τροποποιηθεί.

6. Οι αρμόδιες Διευθύνσεις Προσωπικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με βάση την σειρά εγγραφής στους πίνακες διοριστέων, και την κατά την προηγούμενη παράγραφο δήλωσή τους, καταρτίζουν πίνακες υποψηφίων για επιμόρφωση κατά κλάδο και ΠΕΚ.

7. Οι πίνακες υποψηφίων για Εισαγωγική Επιμόρφωση εγκρίνονται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ανακοινώνονται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στις κατά τόπους Διευθύνσεις και Γραφεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και στα ΠΕΚ.

8. α. Όσοι περιλαμβάνονται στους πίνακες αυτούς, είναι υποχρεωμένοι χωρίς άλλη ειδοποίηση ή πρόσκληση να παρουσιαστούν την 1η Σεπτεμβρίου στο ΠΕΚ που έχει οριστεί γι' αυτούς.

β. Οι υποψήφιοι που καίτοι οφείλουν δεν μπορούν να παρακολουθήσουν την Εισαγωγική Επιμόρφωση για ουσιαστικούς και αποχρώντες λόγους δύνανται μετά από αίτησή τους συνοδευόμενη από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, που υποβάλλουν στο οικείο ΠΕΚ, να συμμετέχουν στη διαδικασία επιλογής για παρακολούθηση της αμέσως επόμενης Εισαγωγικής Επιμόρφωσης, μετά από Υπουργική απόφαση που εκδίδεται με πρόταση του Συντονιστικού Συμβουλίου του ΠΕΚ.

9. α. Υποψήφιος για διορισμό στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση που δεν υποβάλλει δήλωση συμμετοχής στην Εισαγωγική Επιμόρφωση ή υποβάλλει δήλωση αλλά η σειρά του στον πίνακα διοριστέων δεν επιτρέπει την πρόσκλησή του σε ένα από τα ΠΕΚ που δήλωσε, και για το λόγο αυτό δεν παρακολουθεί το πρόγραμμα Εισαγωγικής Επιμόρφωσης τα δύο αμέσως επόμενα ημερολογιακά έτη, από του διορίστηκαν όλοι οι υποψήφιοι του κλάδου του που προηγούνται στην επετηρίδα, είναι υποχρεωμένος μέσα στο τρίτο έτος από το διορισμό αυτών να υποβάλει σχετική δήλωση συμμετοχής, οπότε οφείλει να παρακολουθήσει την Εισαγωγική Επιμόρφωση ακόμη και σε ΠΕΚ που δεν περιλαμβάνεται στη δήλωσή του, αλλά ορίζεται από τη Διεύθυνση Προσωπικού Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

β. Υποψήφιος για διορισμό στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση, που ως το τέλος Αυγούστου του 1992 ή 1993 συμπληρώνει τρία τουλάχιστον ημερολογιακά έτη, από του διορίστηκαν υποψήφιοι του κλάδου του που προηγούνται στην επετηρίδα και επιθυμεί να διοριστεί κατά το 1993 ή 1994 αντίστοιχα, οφείλει απαραίτητως να δηλώσει και να συμμετάσχει στην Εισαγωγική Επιμόρφωση του Σεπτεμβρίου 1992 ο πρώτος και του 1993 ο δεύτερος, ακόμη και σε ΠΕΚ που δεν περιλαμβάνεται στη δήλωσή του, αλλά ορίζεται από τη Διεύθυνση Προσωπικού Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

γ. Η παράλειψη υποβολής δήλωσης ή η μη προσέλευση και συμμετοχή των υποψηφίων για διορισμό των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου αυτής στην Εισαγωγική Επιμόρφωση συνεπάγεται αυτοδικαίως τη διαγραφή από τους πίνακες διοριστέων με την επιφύλαξη της περίπτωσης β' της προηγούμενης παραγράφου.

10. Υποψήφιος για διορισμό στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ο οποίος δεν υποβάλει δήλωση συμμετοχής στην Εισαγωγική Επιμόρφωση καλείται να παρακολουθήσει το πρόγραμμα της Εισαγωγικής Επιμόρφωσης σε ΠΕΚ που ορίζεται γι' αυτόν από τη Διεύθυνση Προσωπικού Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, εφόσον υποψήφιος για διορισμό του κλάδου του που έπεται στην επετηρίδα εγγραφεί κατά τις διατάξεις των παρ. 5 και 6 του παρόντος άρθρου στους πίνακες υποψηφίων για Εισαγωγική Επιμόρφωση.

Το ίδιο ισχύει και για υποψήφιο που υποβάλλει δήλωση, αλλά η σειρά του στον πίνακα διοριστέων δεν επιτρέπει την πρόσκλησή του σε ένα από τα ΠΕΚ που δήλωσε.

Η μη προσέλευση στην Εισαγωγική Επιμόρφωση των καλουμένων σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια αυτής της παραγράφου συνεπάγεται τη διαγραφή τους από τους πίνακες διοριστέων, με την επιφύλαξη της περίπτωσης β' της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 3

Δικαίωμα συμμετοχής - Διαδικασία πρόσκλησης στην Περιοδική Επιμόρφωση

1. Η Περιοδική Επιμόρφωση είναι υποχρεωτική για όλους τους εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, οι οποίοι ως τις 31 Αυγούστου του προηγούμενου από την επιμόρφωση σχολικού έτους, συμπληρώνουν συνολικό χρόνο εκπαιδευτικής υπηρεσίας από 5 έως 25 έτη.

2. Η Περιοδική Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών των κλάδων ΠΕ9,

ΠΕ10, ΠΕ12, ΠΕ13, ΠΕ14, ΠΕ17, ΠΕ18, ΠΕ19, ΠΕ20 και ΤΕ1 πραγματοποιείται στην Παιδαγωγική Τεχνική Σχολή (Π.Α.Τ.Ε.Σ.) της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. και στο παράρτημά της στη Θεσσαλονίκη, καθώς και σε ειδικά τμήματα των ΠΕΚ, κατ' ανάλογη εφαρμογή των παραγράφων 3, 4 και 5 του παρόντος άρθρου και του άρθρου 4 του Διατάγματος αυτού. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Με βάση την Υπουργική απόφαση που προβλέπεται από την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του παρόντος Διατάγματος, ως το τέλος Απριλίου κάθε έτους γνωστοποιείται σε όλες τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Χώρας ο αριθμός των εκπαιδευτικών κατά κλάδο και Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που θα προσκληθούν σε κάθε ΠΕΚ για κάθε κύκλο Περιοδικής Επιμόρφωσής του επόμενου έτους, καθώς και οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης αυτών.

4. Για την επιλογή των εκπαιδευτικών που θα κληθούν στους δύο (2) κύκλους της Περιοδικής Επιμόρφωσης συντάσσονται πίνακες από τις περιφερειακές Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Για τη σειρά εγγραφής των υποψηφίων στους πίνακες λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες των εκπαιδευτικών για επιμόρφωση, οι λειτουργικές ανάγκες των σχολείων, η αρχαιότητα των εκπαιδευτικών και τυχόν άλλες ανάγκες.

5. Η πρόσκλησή τους γίνεται με έγγραφο του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην οποία ανήκουν οργανικά, κοινοποιούμενο στο οικείο ΠΕΚ.

Άρθρο 4

Ειδικά Επιμορφωτικά Προγράμματα

1. Τα Ειδικά Επιμορφωτικά Προγράμματα πραγματοποιούνται στα ΠΕΚ ή σε άλλους φορείς επιμόρφωσης, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από γνώμη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Με την απόφαση αυτή ορίζονται οι στόχοι του προγράμματος, η συνολική του διάρκεια σε ώρες, τα αντικείμενα διδασκαλίας ή οι δραστηριότητες, ο αριθμός και οι κλάδοι των εκπαιδευτικών που θα το παρακολουθήσουν, το ΠΕΚ ή ο φορέας, που θα αναλάβει την πραγματοποίησή του, οι ειδικές προϋποθέσεις και οι όροι συμμετοχής, ο τρόπος και η διαδικασία επιλογής και πρόσκλησης, οι υποχρεώσεις των επιμορφουμένων, ο τρόπος αξιολόγησής τους και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

2. Τα Ειδικά Επιμορφωτικά Προγράμματα συνδέονται με εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις και καινοτομίες, αλλαγή σχολικών προγραμμάτων, εισαγωγή νέων μαθημάτων, νέων διδακτικών μεθόδων και σχολικών βιβλίων.

3. Μετά τη λήξη του Ειδικού Επιμορφωτικού Προγράμματος συντάσσεται από το Διευθυντή του ΠΕΚ έκθεση που υποβάλλεται στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και κοινοποιείται στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Άρθρο 5

Τα προγράμματα διδασκαλίας και ασκήσεων και ο συνολικός αριθμός των ωρών διδασκαλίας αυτών, κατά βαθμίδα εκπαίδευσης και μορφή εκπαίδευσης, ορίζονται ως εξής:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

ΩΡΕΣ ΩΡΕΣ ΔΑΣΚ. ΝΗΠ.

Ι. ΓΕΝΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α' ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- Παιδεία και εκπαίδευση. Σχολείο και κοινότητα. Το σχολείο ως εκπαιδευτικός θεσμός (παιδευτικοί, μορφωτικοί σκοποί και στόχοι, παιδευτική διαδικασία, παιδαγωγικό κλίμα).

- Η αποστολή του εκπαιδευτικού σήμερα.

- Παράγοντες που επιδρούν στο έργο του scho-

λείου.

– Συμβολή των σχολικών εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων στο παιδευτικό έργο.

Β' ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

– Βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος (νομοθετικό πλαίσιο).

– Σκοποί και στόχοι των σχολείων των διαφόρων βαθμίδων και τύπων.

– Λειτουργία και διοίκηση σχολικής μονάδας (Διευθυντής, Υποδιευθυντής, Σύλλογος διδασκόντων, μαθητικές κοινότητες, Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων, νόμοι, διατάγματα, πειθαρχικά θέματα).

– Σχολικοί θεσμοί: Επιτροπές Παιδείας (Νομαρχιακές - Επαρχιακές - Δημοτικές), Σχολικά Συμβούλια και Σχολικές Επιτροπές.

– Επιστημονική και Παιδαγωγική καθοδήγηση: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Σχολικοί Σύμβουλοι, σχολές επιμόρφωσης.

– Οργανισμοί αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας (ΟΕΔΒ, ΟΣΚ, κ.λπ.).

– Ολιγοθέσια σχολεία:

α. Διδακτικό προσωπικό, αριθμός μαθητών, οργάνωση σχολικής εργασίας, αναλυτικά προγράμματα, συνδιδασκόμενα τμήματα, εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα.

β. Ιδιαίτερα προβλήματα μονοθεσίου σχολείου.

Σύνολο ωρών Α και Β

24

24

Γ' ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

– Περιβαλλοντική εκπαίδευση.

– Ευρωπαϊκή διάσταση της εκπαίδευσης.

– Θεατρική Παιδεία.

– Αγωγή Υγείας.

Σύνολο ωρών

16

16

Δ' ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

– Ψυχολογικά προβλήματα κατά την παιδική ηλικία. Αίτια και επισήμανση δυσκολιών, επιπτώσεις στην τάξη και τη σχολική ζωή, τρόπος αντιμετώπισής τους. Μαθησιακές δυσκολίες. Ενισχυτική διδασκαλία.

– Πρώιμη εφηβεία: Βιοσωματικές αλλαγές και ψυχολογικές αντιδράσεις.

– Οργάνωση της σχολικής τάξης και της σχολικής ζωής: Παιδαγωγική σχέση, χαρακτηριστικά και δυναμική της σχολικής τάξης, διαπροσωπικές σχέσεις, ατομικές διαφορές, σχολική ζωή.

– Θέματα διδακτικής μεθοδολογίας:

α. Στοιχεία διδασκαλίας: Στόχοι, περιεχόμενο, διδακτική μεθοδολογία, διδακτικό υλικό, αξιολόγηση της διδασκαλίας. Σχεδιασμός της διδασκαλίας σε επίπεδο του Αναλυτικού Προγράμματος. Δομή προγραμμάτων, διδακτικά βιβλία. Προγραμματισμός του μαθήματος, σχεδιασμός και προπαρασκευή διδασκαλίας (μακρο - μεσο - βραχυπρόθεσμα). Όροι που επηρεάζουν τη διδασκαλία: Ψυχολογικοί, παιδαγωγικοί, κοινωνικοί και θεσμικοί.

β. Αξιολόγηση μαθητή: Ψυχολογικές, παιδαγωγικές και κοινωνικές βάσεις της αξιολόγησης, μορφές τρόποι και τεχνικές αξιολόγησης, παιδαγωγικοί όροι, αξιολόγηση στα μαθήματα του δημοτικού σχολείου.

γ. Συστηματική παρατήρηση νηπίων και αξιολόγηση δραστηριοτήτων του νηπιαγωγείου: Ψυχολογικές, παιδαγωγικές και κοινωνικές βάσεις, μορφές, τρόποι και τεχνική, παιδαγωγικοί όροι.

– Στοιχεία αγωγής ατόμων με ειδικές ανάγκες

Σύνολο ωρών

70

70

II. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑ-ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΟΡΕΣ ΟΡΕΣ
ΔΑΣΚ. ΝΗΠ.

Α' ΔΑΣΚΑΛΟΙ

– Βασικά γνωστικά στοιχεία, μέθοδοι διδασκαλίας, σύγχρονη εκπαιδευτική τεχνολογία και διδακτική πράξη

– Γλωσσικό μάθημα

– Μαθηματικά

– Φυσική

– Μελέτη περιβάλλοντος, Γεωγραφία, Κοινωνική και πολιτική αγωγή

– Ιστορία

– Θρησκευτικά

– Αισθητική Αγωγή

– Φυσική Αγωγή

– Ξένη γλώσσα

– Σχολικές δραστηριότητες (μουσικές, θεατρικές, σύνδεση μουσείου - σχολείου κ.ά.).

Σύνολο ωρών

100

Β' ΝΗΠΙΑΓΩΓΟΙ

– Ειδική μεθοδολογία των δραστηριοτήτων της Προσχολικής Αγωγής

– Αγωγή και ψυχοκινητική ανάπτυξη νηπίου

– Αγωγή και κοινωνική, συναισθηματική, ηθική ανάπτυξη και θρησκευτική αγωγή νηπίου

– Αγωγή και αισθητική ανάπτυξη νηπίου

– Αγωγή και νοητική ανάπτυξη νηπίου

– Αγωγή και καλλιέργεια δεξιοτήτων (κινητικού και νοητικού)

– Κατασκευή και χρήση διδακτικού υλικού

Σύνολο ωρών

100

III. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

α) Σκοπός των πρακτικών ασκήσεων είναι η εξοικείωση των επιμορφωμένων με τη σχολική ζωή και τη διδακτική διαδικασία, η ενημέρωσή τους σε θέματα λειτουργίας του σχολείου, η εφαρμογή από τους εκπαιδευτικούς μεθόδων παρατήρησης και αξιολόγησης της διδασκαλίας, η άσκησή τους κατά μάθημα στο σχεδιασμό, την οργάνωση και την αξιολόγηση της διδασκαλίας και η εφαρμογή από τους ίδιους εναλλακτικών τρόπων και μεθόδων κατά τη διεξαγωγή της διδασκαλίας.

β) Μορφές πρακτικών ασκήσεων:

– Παρακολούθηση της εργασίας στην τάξη και άσκησή τους σε τρόπους παρατήρησης και αξιολόγησης της διδασκαλίας.

– Παρακολούθηση και ανάλυση βιντεοσκοπημένων «παραδειγματικών διδασκαλιών» (δειγματικών διδασκαλιών).

– Σύνταξη από τον εκπαιδευτικό συγκεκριμένων σχεδίων διδασκαλίας (προπαρασκευή της διδασκαλίας).

– Διεξαγωγή διδασκαλιών από τον ίδιο.

– Εργαστηριακή μορφή διδασκαλιών: Παρουσίαση διδασκαλιών ανάλυση κριτική διδασκαλιών, ανταλ-

λαγή απόψεων κ.λπ.

– Ενημέρωση σε πρακτικά θέματα λειτουργίας του σχολείου.

Σύνολο ωρών 90 90

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

ΩΡΕΣ ΩΡΕΣ
ΔΑΣΚ. ΝΗΠ.

I. ΓΕΝΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α' ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

– Παιδεία και εκπαίδευση. Σχολείο και κοινότητα. Το σχολείο ως εκπαιδευτικός θεσμός (παιδευτικοί, μορφωτικοί σκοποί και στόχοι, παιδευτική διαδικασία, παιδαγωγικό κλίμα).

– Η αποστολή του εκπαιδευτικού σήμερα.

– Παράγοντες που επιδρούν στο έργο του σχολείου.

– Συμβολή των σχολικών εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων στο παιδευτικό έργο.

Β' ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

– Βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος (νομοθετικό πλαίσιο).

– Σκοποί και στόχοι των σχολείων των διαφόρων βαθμίδων και τύπων.

– Λειτουργία και διοίκηση σχολικής μονάδας (Διευθυντής, Υποδιευθυντής, Σύλλογος διδασκόντων, μαθητικές κοινότητες, Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων, νόμοι, διατάγματα, πειθαρχικά θέματα).

– Σχολικοί θεσμοί: Επιτροπές Παιδείας (Νομαρχιακές - Επαρχιακές - Δημοτικές), Σχολικά Συμβούλια και Σχολικές Επιτροπές.

– Επιστημονική και Παιδαγωγική καθοδήγηση: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Σχολικοί Σύμβουλοι, σχολές επιμόρφωσης.

– Οργανισμοί αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας (ΟΕΔΒ, ΟΣΚ, κ.λπ.).

– Ολιγοθέσια σχολεία:

– Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα σε σύγκριση με τα εκπαιδευτικά συστήματα των χωρών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

– Ολιγοθέσια σχολεία:

α. Διδακτικό προσωπικό, αριθμός μαθητών, οργάνωση σχολικής εργασίας, αναλυτικά προγράμματα, συνδιδασκόμενα τμήματα, εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα.

β. Ιδιαίτερα προβλήματα μονοθεσίου σχολείου.

Σύνολο ωρών Α και Β 18 18

Γ' ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

– Περιβαλλοντική εκπαίδευση.

– Ευρωπαϊκή διάσταση της εκπαίδευσης.

– Αγωγή Υγείας.

– Θεατρική Παιδεία.

Σύνολο ωρών 17 17

Δ' ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

– Ψυχολογικά προβλήματα κατά την παιδική ηλικία. Αίτια και επισήμανση δυσκολιών, επιπτώσεις στην τάξη και τη σχολική ζωή, τρόπος αντιμετώπισής τους. Μαθησιακές δυσκολίες. Ενισχυτική διδασκαλία.

– Πρώιμη εφηβεία: Βιοσωματικές αλλαγές και ψυχολογικές αντιδράσεις.

– Οργάνωση της σχολικής τάξης και της σχολικής ζωής: Παιδαγωγική σχέση, χαρακτηριστικά και δυναμική της σχολικής τάξης, διαπροσωπικές σχέσεις, ατομικές διαφορές, σχολική ζωή.

– Θέματα διδακτικής μεθοδολογίας:

α. Στοιχεία διδασκαλίας: Στόχοι, περιεχόμενο, διδακτική μεθοδολογία, διδακτικό υλικό, αξιολόγηση της διδασκαλίας. Σχεδιασμός της διδασκαλίας σε επίπεδο του Αναλυτικού Προγράμματος. Δομή προγραμμάτων, διδακτικά βιβλία. Προγραμματισμός του μαθήματος, σχεδιασμός και προπαρασκευή διδασκαλίας (μακρο - μεσο - βραχυπρόθεσμα). Όροι που επηρεάζουν τη διδασκαλία: Ψυχολογικοί, παιδαγωγικοί, κοινωνικοί και θεσμικοί.

β. Αξιολόγηση μαθητή: Ψυχολογικές, παιδαγωγικές και κοινωνικές βάσεις της αξιολόγησης, μορφές τρόποι και τεχνικές αξιολόγησης, παιδαγωγικοί όροι, αξιολόγηση στα μαθήματα του δημοτικού σχολείου.

γ. Συστηματική παρατήρηση νηπίων και αξιολόγηση δραστηριοτήτων του νηπιαγωγείου: Ψυχολογικές, παιδαγωγικές και κοινωνικές βάσεις, μορφές, τρόποι και τεχνική, παιδαγωγικοί όροι.

– Στοιχεία αγωγής ατόμων με ειδικές ανάγκες

– Καταγραφή προβλημάτων και συζήτησή τους

Σύνολο ωρών 50 50

Ε. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Έννοια, σκοποί, τεχνικές

Σύνολο ωρών 10 10

II. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Α' ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

– Μέσα διδασκαλίας, οργάνωση και αξιοποίηση εργαστηρίου, όργανα φυσικής και χημείας πειράματα.

– Σύγχρονη εκπαιδευτική τεχνολογία, ο Ηλεκτρονικός Υπολογιστής και η σύγχρονη διδακτική πράξη.

– Καταγραφή προβλημάτων και συζήτησή τους.

Β' ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

– Βασικά γνωστικά στοιχεία, μέθοδοι διδασκαλίας

– Γλωσσικό μάθημα

– Μαθηματικά

– Φυσική

– Μελέτη περιβάλλοντος, Γεωγραφία, Κοινωνική και

πολιτική αγωγή

– Ιστορία, τοπική ιστορία

– Θρησκευτικά

– Αισθητική Αγωγή

– Φυσική Αγωγή

– Ξένη γλώσσα

– Σχολικές δραστηριότητες (μουσικές, θεατρικές, σύνδεση μουσείου-σχολείου κ.α).

– Καταγραφή προβλημάτων και συζήτησή τους.

Γ' ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ

– Ειδική Μεθοδολογία των δραστηριοτήτων της Προσχολικής Αγωγής.

– Αγωγή και ψυχοκινητική ανάπτυξη νηπίου.

– Αγωγή και κοινωνική, συναισθηματική, ηθική ανάπτυξη και θρησκευτική αγωγή νηπίου.

– Αγωγή και αισθητική ανάπτυξη νηπίου.

– Αγωγή και νοητική ανάπτυξη νηπίου.

– Αγωγή και καλλιέργεια δεξιοτήτων (κινητικού και νοητικού)

– Εργαστηριακές ερευνητικές δραστηριότητες: οργάνωση εργαστηρίων (θεατρικού παιχνιδιού, κουκλοθεάτρου, κατασκευών, χειροτεχνιών, σχεδίου, μουσικής), κατασκευή και χρήση παιδαγωγικού και διδακτικού υλικού.

– Καταγραφή προβλημάτων και συζήτησή τους.

Σύνολο ωρών Α+Β & Α+Γ 130 130

III. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

α) Σκοπός των πρακτικών ασκήσεων είναι η εξοικείωση των επιμορφουμένων με τη σχολική ζωή και τη διδακτική διαδικασία, η ενημέρωσή τους σε θέματα λειτουργίας του σχολείου, η εφαρμογή από τους εκπαιδευτικούς μεθόδων παρατήρησης και αξιολόγησης της διδασκαλίας, η άσκησή τους κατά μάθημα στο σχεδιασμό, την οργάνωση και την αξιολόγηση της διδασκαλίας και η εφαρμογή από τους ίδιους εναλλακτικών τρόπων και μεθόδων κατά τη διεξαγωγή της διδασκαλίας.

β) Μορφές πρακτικών ασκήσεων:

– Παρακολούθηση της εργασίας στην τάξη και άσκησή τους σε τρόπους παρατήρησης και αξιολόγησης της διδασκαλίας.

– Παρακολούθηση και ανάλυση βιντεοσκοπημένων «παραδειγματικών διδασκαλιών» (δειγματικών διδασκαλιών).

– Σύνταξη από τον εκπαιδευτικό συγκεκριμένων σχεδίων διδασκαλίας (προπαρασκευή της διδασκαλίας)

– Διεξαγωγή διδασκαλιών από τον ίδιο.

– Εργαστηριακή μορφή διδασκαλιών: Παρουσίαση διδασκαλιών ανάλυση κριτική διδασκαλιών, ανταλλαγή απόψεων κ.λπ.

– Ενημέρωση σε πρακτικά θέματα λειτουργίας του σχολείου.

– Καταγραφή προβλημάτων και συζήτησή τους.

Σύνολο ωρών 50 50

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

ΩΡΕΣ

I. ΓΕΝΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α' ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

– Παιδεία και εκπαίδευση, Σχολείο και κοινότητα. Το σχολείο ως παιδευτικός θεσμός (παιδευτικοί, μορφωτικοί σκοποί και στόχοι, παιδευτική διαδικασία, παιδαγωγικό κλίμα).

– Η αποστολή του εκπαιδευτικού σήμερα.

– Παράγοντες που επιδρούν στο έργο του σχολείου.

– Συμβολή των σχολικών εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων στο παιδευτικό έργο.

Β' ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

– Βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος (νοθετικό πλαίσιο).

– Σκοποί και στόχοι των σχολείων των διαφόρων βαθμίδων και τύπων.

– Λειτουργία και διοίκηση σχολικής μονάδας (Διευθυντής, Υποδιευθυντής, Σύλλογος διδασκόντων, μαθητικές κοινότητες, Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων, νόμοι, διατάγματα, πειθαρχικά θέματα).

– Σχολικοί θεσμοί: Επιτροπές Παιδείας (Νομαρχιακές-Επαρχιακές-Δημοτικές), Σχολικά Συμβούλια και Σχολικές Επιτροπές.

– Επιστημονική και Παιδαγωγική καθοδήγηση: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Σχολικοί Σύμβουλοι, σχολές επιμόρφωσης.

– Οργανισμοί αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας (ΟΕΔΒ, ΟΣΚ, κ.λπ).

Σύνολο ωρών Α και Β 22

Γ' ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

– Περιβαλλοντική εκπαίδευση.

– Ευρωπαϊκή διάσταση της εκπαίδευσης.

– Θεατρική Παιδεία.

– Αγωγή υγείας.

– Θέματα Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΣΕΠ).

Σύνολο ωρών 18

Δ' ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

– Ψυχοπαιδαγωγική οργάνωση σχολικής τάξης και σχολικής ζωής, παιδαγωγική σχέση, ψυχοδυναμική της ομάδας, διαπροσωπικές σχέσεις, επικοινωνία των παραγόντων της σχολικής κοινότητας με έμφαση στις σχέσεις εκπαιδευτικών – μαθητών.

– Ψυχολογία εφήβου, χαρακτηριστικά της εφηβείας, ψυχοσωματική ανάπτυξη κατά την εφηβεία και συμπεριφορά, ψυχοκοινωνικά προβλήματα κατά την εφηβεία και τρόπος αντιμετώπισής τους.

– Διαδικασία μάθησης, ατομικές διαφορές και αποκλίσεις.

– Θέματα διδασκαλίας: σκοποί, γενικές διδακτικές αρχές.

– Η αξιολόγηση γενικά στην εκπαίδευση.

– Στοιχεία αγωγής ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Σύνολο ωρών 60

II. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Α' ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑ

- Βασικές διδακτικές αρχές του μαθήματος.
- Οι κυριότερες μέθοδοι και στρατηγικές διδασκαλίας του μαθήματος, μοντέλα διδασκαλίας.
- Προετοιμασία, σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση της διδασκαλίας.
- Αξιολόγηση της σχολικής επίδοσης των μαθητών.

Β' ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

- Σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος.
- Σύντομο ιστορικό της θέσης του μαθήματος στην εκπαίδευση.
- Αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος σε κάθε τάξη του Γυμνασίου και του Λυκείου.
- Διδακτικά Βιβλία του μαθήματος σε κάθε τάξη του Γυμνασίου και του Λυκείου.
- Διδασκαλία νέων γνωστικών αντικειμένων που εισάγονται στην εκπαίδευση.

Γ' ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

- Εποπτικά μέσα διδασκαλίας: έννοια, σημασία, είδη και χρήση.
- Οργάνωση και αξιοποίηση εραστηρίου.
- Ο Ηλεκτρονικός Υπολογιστής και η σύγχρονη διδακτική πράξη.

Σύνολο ωρών

114

III. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ - ΧΡΗΣΗ ΕΠΟΠΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

α) Σκοπός των πρακτικών ασκήσεων είναι η εξοικείωση των επιμορφωμένων με τη σχολική ζωή και τη διδακτική διαδικασία, η ενημέρωσή τους σε θέματα λειτουργίας του σχολείου, η εφαρμογή από τους εκπαιδευτικούς μεθόδων παρατήρησης και αξιολόγησης της διδασκαλίας, η άσκησή τους κατά μάθημα στο σχεδιασμό, την οργάνωση και την αξιολόγηση της διδασκαλίας και η εφαρμογή από τους ίδιους εναλλακτικών τρόπων και μεθόδων κατά τη διεξαγωγή της διδασκαλίας.

β) Μορφές πρακτικών ασκήσεων:

- Παρακολούθηση διδασκαλιών στην τάξη και συζήτηση σχετικά με αυτές, ώστε να ασκηθούν οι επιμορφούμενοι σε τρόπους παρατήρησης και αξιολόγησης της διδασκαλίας.
- Σχεδιασμός διδασκαλιών από τους επιμορφούμενους για όλες τις τάξεις του Γυμνασίου και του Λυκείου και για όλα τα μαθήματα της ειδικότητάς τους.
- Οργάνωση και εκτέλεση διδασκαλιών από τους επιμορφούμενους συζήτηση σχετικά με αυτές και διορθωτικές παρεμβάσεις.
- Άσκηση στη χρήση εποπτικών μέσων διδασκαλίας: παρουσίαση για παράδειγμα διδασκαλίας με video και Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές.
- Άσκηση στην επιλογή θεμάτων για τις εξετάσεις.
- Άσκηση στη βαθμολόγηση γραπτών δοκιμίων των μαθητών.
- Ενημέρωση σε πρακτικά θέματα λειτουργίας των σχολείων.

Σύνολο ωρών

96

4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

ΩΡΕΣ

I. ΓΕΝΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α' ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- Παιδεία και εκπαίδευση. Σχολείο και κοινότητα. Το σχολείο ως παιδευτικός θεσμός (παιδευτικοί, μορφωτικοί σκοποί και στόχοι, παιδευτική διαδικασία, παιδαγωγικό κλίμα).
- Η αποστολή του εκπαιδευτικού σήμερα.
- Παράγοντες που επιδρούν στο έργο του σχολείου.
- Συμβολή των σχολικών εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων στο παιδευτικό έργο.

Β' ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

- Βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος (νομοθετικό πλαίσιο).
- Σκοποί και στόχοι των σχολείων των διαφόρων βαθμίδων και τύπων.
- Λειτουργία και διοίκηση σχολικής μονάδας (Διευθυντής, Υποδιευθυντής, Σύλλογος διδασκόντων, μαθητικές κοινότητες, Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων, νόμοι, διατάγματα, πειθαρχικά θέματα).
- Σχολικοί θεσμοί: Επιτροπές Παιδείας (Νομαρχιακές - Επαρχιακές - Δημοτικές), Σχολικά Συμβούλια και Σχολικές Επιτροπές.
- Επιστημονική και Παιδαγωγική καθοδήγηση: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Σχολικοί Σύμβουλοι, σχολές επιμόρφωσης.
- Οργανισμοί αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας (ΟΕΔΒ, ΟΣΚ, κ.λπ.).
- Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα σε σύγκριση με τα εκπαιδευτικά συστήματά των χωρών - μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Σύνολο ωρών Α και Β

16

Γ' ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- Περιβαλλοντική εκπαίδευση.
- Ευρωπαϊκή διάσταση της εκπαίδευσης.
- Θεατρική Παιδεία.
- Αγωγή υγείας.
- Θέματα Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΣΕΠ)

Σύνολο ωρών

20

Δ' ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

- Ψυχοπαιδαγωγική οργάνωση σχολικής τάξης και σχολικής ζωής, παιδαγωγική σχέση, ψυχοδυναμική της ομάδας, διαπροσωπικές σχέσεις, επικοινωνία των παραγόντων της σχολικής κοινότητας με έμφαση στις σχέσεις εκπαιδευτικών - μαθητών.
- Ψυχολογία εφήβου, χαρακτηριστικά της εφηβείας, ψυχοσωματική ανάπτυξη κατά την εφηβεία και συμπεριφορά, ψυχοκοινωνικά προβλήματα κατά την εφηβεία και τρόπος αντιμετώπισής τους.
- Διαδικασία μάθησης, ατομικές διαφορές και αποκλίσεις.

– Θέματα διδασκαλίας: σκοποί, γενικές διδακτικές αρχές.

- Η αξιολόγηση γενικά στην εκπαίδευση.
- Στοιχεία αγωγής ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Καταγραφή προβλημάτων και συζήτησή τους.

Σύνολο ωρών 40

Ε' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

- Έννοια και σκοπός της εκπαιδευτικής έρευνας.
- Η τεχνική της εκπαιδευτικής έρευνας.
- Καταγραφή προβλημάτων και συζήτησή τους.

Σύνολο ωρών 10

II. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Α' ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑ

- Βασικές διδακτικές αρχές του μαθήματος.
- Οι κυριότερες μέθοδοι και στρατηγικές διδασκαλίας του μαθήματος, μοντέλα διδασκαλίας.
- Προετοιμασία, σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση της διδασκαλίας.
- Αξιολόγηση της σχολικής επίδοσης των μαθητών.
- Καταγραφή προβλημάτων και συζήτησή τους.

Β' ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

- Σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος.
- Σύντομο ιστορικό της θέσης του μαθήματος στην εκπαίδευση.
- Αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος σε κάθε τάξη του Γυμνασίου και του Λυκείου.
- Διδακτικά βιβλία του μαθήματος σε κάθε τάξη του Γυμνασίου και του Λυκείου.
- Διδασκαλία νέων γνωστικών αντικειμένων που εισάγονται στην εκπαίδευση.
- Καταγραφή προβλημάτων και συζήτησή τους.

Γ' ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

- Εποπτικά μέσα διδασκαλίας: έννοια, σημασία, είδη και χρήση.
- Οργάνωση και αξιοποίηση εργαστηρίου.
- Ο Ηλεκτρονικός Υπολογιστής και η σύγχρονη διδακτική πράξη.
- Καταγραφή προβλημάτων και συζήτησή τους.

Σύνολο ωρών 125

III. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ - ΧΡΗΣΗ ΕΠΟΠΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

α) Σκοπός των πρακτικών ασκήσεων είναι η εξοικείωση των επιμορφουμένων με την σχολική ζωή και τη διδακτική διαδικασία, η ενημέρωσή τους σε θέματα λειτουργίας του σχολείου, η εφαρμογή από τους εκπαιδευτικούς μεθόδων παρατήρησης και αξιολόγησης της διδασκαλίας, η άσκησή τους κατά μάθημα στο σχεδιασμό, την οργάνωση και την αξιολόγηση της διδασκαλίας και η εφαρμογή από τους ίδιους εναλλακτικών τρόπων και μεθόδων κατά τη διεξαγωγή της διδασκαλίας.

β) Μορφές πρακτικών ασκήσεων:

- Παρακολούθηση διδασκαλιών στην τάξη και συζήτηση σχετικά με αυτές, ώστε να ασκηθούν οι επιμορφούμενοι σε τρόπους παρατήρησης και αξιολόγησης της διδασκαλίας.
- Σχεδιασμός διδασκαλιών από τους επιμορφούμενους για όλες τις τάξεις του Γυμνασίου και του Λυ-

κειού και για όλα τα μαθήματα της ειδικότητάς τους.

- Οργάνωση και εκτέλεση διδασκαλιών από τους επιμορφούμενους συζήτηση σχετικά με αυτές και διορθωτικές παρεμβάσεις.
- Άσκηση στη χρήση εποπτικών μέσων διδασκαλίας: παρουσίαση για παράδειγμα διδασκαλίας με video και Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές.
- Άσκηση στην επιλογή θεμάτων για τις εξετάσεις.
- Άσκηση στη βαθμολόγηση γραπτών δοκιμιών των μαθητών.
- Ενημέρωση σε πρακτικά θέματα λειτουργίας των σχολείων.
- Καταγραφή προβλημάτων και συζήτησή τους.

Σύνολο ωρών 64

5. Οι πρακτικές ασκήσεις των επιμορφουμένων όλων των κλάδων και ειδικοτήτων και των δύο βαθμίδων της εκπαίδευσης γίνονται στα Πειραματικά Σχολεία της έδρας του ΠΕΚ ή σε Πειραματικά Σχολεία των ΑΕΙ ή των τέως Παιδαγωγικών Ακαδημιών και Σχολών Νηπιαγωγών, καθώς και σε άλλα σχολεία που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

6. Κατά τη διάρκεια της Εισαγωγικής και Περιοδικής Επιμόρφωσης, οι επιμορφούμενοι:

- α. εκπονούν εργασία σε μάθημα της προτίμησής τους και σε χρόνο που ορίζεται από το Συντονιστικό Συμβούλιο του ΠΕΚ,
- β. εξετάζονται γραπτώς στα γενικά μαθήματα και στα μαθήματα ειδικότητας, πλην των πρακτικών ασκήσεων, είτε με ανάπτυξη θεμάτων είτε με τεστ,
- γ. πραγματοποιούν διδασκαλίες, οι οποίες δεν μπορούν να είναι λιγότερες από δύο για την εισαγωγική και μία για την περιοδική επιμόρφωση για κάθε επιμορφούμενο,
- δ. μετέχουν ενεργά σε όλες τις δραστηριότητες του προγράμματος.

7. Το Συντονιστικό Συμβούλιο του ΠΕΚ μπορεί να αυξάνει τον αριθμό ωρών κατά μάθημα μέχρι ποσοστού 10%, με αντίστοιχη μείωση του συνολικού χρόνου που κατά το πρόγραμμα προβλέπεται για τη διδασκαλία άλλων μαθημάτων ή να μειώνει το συνολικό αριθμό ωρών του όλου προγράμματος μέχρι ποσοστού 5% προκειμένου να διδαχθούν μαθήματα συμπληρωματικού προγράμματος που εκπονείται με ευθύνη του Συμβουλίου.

8. Οι επί μέρους ενότητες των μαθημάτων και δραστηριοτήτων του προγράμματος, ορίζονται από το Συντονιστικό Συμβούλιο του ΠΕΚ, πριν από την έναρξη της επιμορφωτικής περιόδου έπειτα από εισήγηση των διδασκόντων και μπορούν να διαφοροποιούνται ανάλογα με τη βαθμίδα εκπαίδευσης, τους κλάδους των επιμορφουμένων και τις ειδικές επιμορφωτικές ανάγκες.

Άρθρο 6

Εγγραφή, φοίτηση, υποχρεώσεις, αξιολόγηση
- πιστοποιητικά

1. Οι καλούμενοι στην Εισαγωγική ή την Περιοδική Επιμόρφωση ή τα Ειδικά Επιμορφωτικά Προγράμματα παρουσιάζονται για εγγραφή στο ΠΕΚ την οριζόμενη ημερομηνία. Κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους οι επιμορφούμενοι στην Περιοδική Επιμόρφωση θεωρείται ότι τελούν σε απόσπαση και οι επιμορφούμενοι στα Ειδικά Επιμορφωτικά Προγράμματα σε διατεταγμένη υπηρεσία. Ο χρόνος επιμόρφωσής τους στην Περιοδική Επιμόρφωση και τα Ειδικά Επιμορφωτικά προγράμματα θεωρείται ότι διανύεται στην οργανική τους θέση για κάθε περίπτωση, προσμετρούμενος και για την απόκτηση δικαίωματος μετάθεσης.

2. Οι εγγραφόμενοι εντάσσονται σε τμήματα, παρακολουθούν τα μαθήματα και συμμετέχουν στις εξετάσεις και σε όλες τις άλλες δραστηριό-

τητες του προγράμματος.

3. Ο έλεγχος της παρούσας των επιμορφουμένων γίνεται με διαδικασία που ορίζει το Συντονιστικό Συμβούλιο του ΠΕΚ.

4. Για τις ημέρες αδικαιολόγητης απουσίας των επιμορφουμένων στην Περιοδική Επιμόρφωση, πέραν των όσων ορίζονται από το Δημοσιοπαλληλικό Κώδικα γίνεται περικοπή αποδοχών και αποζημίωσης, ενώ στην Εισαγωγική Επιμόρφωση περικόπτεται η αποζημίωση.

5. Για απουσίες λόγω ασθένειας μέχρι τριών (3) ημερών οι επιμορφούμενοι στην Εισαγωγική Επιμόρφωση προσκομίζουν βεβαίωση θεράποντος ιατρού και για απουσίες λόγω ασθένειας πέραν των τριών (3) ημερών βεβαίωση κρατικού νοσηλευτικού ιδρύματος. Για τους επιμορφούμενους στην Περιοδική Επιμόρφωση και τα Ειδικά Επιμορφωτικά Προγράμματα εφαρμόζονται οι ισχύουσες για τους δημόσιους υπαλλήλους διατάξεις χορήγησης αδειών.

6. Οι επιμορφούμενοι σε όλα τα προγράμματα επιμόρφωσης οι οποίοι σημειώνουν για οποιοδήποτε λόγο αδικαιολόγητες απουσίες περισσότερες από το 10% του συνόλου των προβλεπόμενων ωρών του αντίστοιχου προγράμματος και απουσίες δικαιολογημένες, αδικαιολόγητες και για λόγους ανωτέρας βίας περισσότερες από το 20% των προβλεπόμενων ωρών του αντίστοιχου προγράμματος, θεωρούνται ότι δεν ολοκλήρωσαν την επιμόρφωσή τους και δε λαμβάνουν το προβλεπόμενο από την παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου πιστοποιητικό.

7. Τα ΠΕΚ αργούν κατά τις ημέρες αργίας των σχολείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

8. Οι επιμορφούμενοι στην Εισαγωγική και Περιοδική Επιμόρφωση αξιολογούνται ως προς:

α. την ενεργό συμμετοχή στις επιμορφωτικές δραστηριότητες πλην των πρακτικών ασκήσεων, όπως αυτή εκτιμάται από τους διδάσκοντες,

β. την ικανότητα για προετοιμασία, οργάνωση και επιτυχή διεξαγωγή διδασκαλίας, όπως αυτή εκτιμάται από τον υπεύθυνο των πρακτικών ασκήσεων,

γ. τις ατομικές ή συλλογικές εργασίες τους, όπως αυτές εκτιμώνται από τους οικείους διδάσκοντες,

δ. την επίδοσή τους σε γραπτές εξετάσεις, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 5 παρ. 6 του παρόντος.

Η αξιολόγηση σε κάθε περίπτωση γίνεται σύμφωνα με την αριθμητική κλίμακα από 1 μέχρι 10 και αναγράφεται στα προβλεπόμενα από την παρ. 10 του παρόντος άρθρου πιστοποιητικά Α και Β.

9. Η αξιολόγηση των επιμορφουμένων στα Ειδικά Επιμορφωτικά Προγράμματα γίνεται κατά τα οριζόμενα στην Υπουργική απόφαση του άρθρου 4 του παρόντος και η επίδοσή τους αναγράφεται στο προβλεπόμενο από την παρ. 10 του παρόντος άρθρου πιστοποιητικό Γ με στοιχεία Μέτρια, Καλά, Πολύ Καλά, Άριστα.

10. Σε όσους ολοκληρώνουν τη φοίτησή τους σε πρόγραμμα επιμόρφωσης χορηγείται αντίστοιχο πιστοποιητικό σύμφωνα με το οικείο υπόδειγμα των παραρτημάτων Α, Β, και Γ του παρόντος.

Άρθρο 7

Επιμόρφωση Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών

1. Στην Περιοδική Επιμόρφωση και στα Ειδικά Επιμορφωτικά Προγράμματα μπορούν να μετέχουν:

α. Οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στα δημόσια σχολεία Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου,

β. Οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν σε ιδιωτικά σχολεία, τα οποία έχουν αναγνωριστεί ως ισότιμα προς τα δημόσια και ανήκουν στο τακτικό προσωπικό της παρ. 1 του άρθρου 37 του Ν. 682/1977,

γ. Οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στα ιδιωτικά σχολεία τα οποία έχουν αναγνωριστεί ως ισότιμα με τα δημόσια και ανήκουν στο προσωπικό της παρ. 4 του άρθρου 37 του Ν. 682/1977, καθώς και οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν σε ιδιωτικά σχολεία.

2. Οι εκπαιδευτικοί της περίπτωσης α' της προηγούμενης παραγράφου συμμετέχουν στη διαδικασία επιλογής και πρόσκλησης που εφαρμόζεται για τους δημόσιους υπαλλήλους.

3. Οι εκπαιδευτικοί της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου αυτού καλού-

νται σε επιμόρφωση με διαδικασία ανάλογη προς εκείνη που εφαρμόζεται για τους εκπαιδευτικούς του αντίστοιχου κλάδου της Δημόσιας Εκπαίδευσης, κατά τη διάρκεια δε της επιμόρφωσής τους οι κάθε είδους αποδοχές τους καλύπτονται από το σχολείο. Ο αριθμός των εκπαιδευτικών της περίπτωσης αυτής που καλούνται στην Περιοδική Επιμόρφωση ορίζεται με την Υπουργική απόφαση που προβλέπεται από την παρ. 2 του άρθρου 1 του παρόντος, κατά σχολείο, ύστερα από πρόταση του Διευθυντή του σχολείου, ή εφόσον πρόκειται για περισσότερα του ενός σχολεία που ανήκουν στο ίδιο Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα, ύστερα από πρόταση του Δ.Σ. του Ν.Π.Δ.Δ. ή του φορέα.

4. Οι εκπαιδευτικοί της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου αυτού καλούνται σε επιμόρφωση μόνον αν από το λογαριασμό της Ιδιωτικής Εκπαίδευσης, του άρθρου 47 του Ν. 682/77 καλύπτονται στο σύνολό τους οι αποδοχές και τα κάθε είδους επιδόματα κατά τη διάρκεια της επιμόρφωσής τους. Ο αριθμός των καλουμένων και το ΠΕΚ ή ο φορέας όπου θα πραγματοποιηθεί η επιμόρφωσή τους ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ως προς τις προϋποθέσεις, τον τρόπο επιλογής και τη διαδικασία πρόσκλησης εφαρμόζονται τα ισχύοντα για τους δημόσιους εκπαιδευτικούς.

Άρθρο 8

Επιμόρφωση Ομογενών που υπηρετούν ως εκπαιδευτικοί σε Ελληνικά Σχολεία του εξωτερικού

1. Έλληνες το γένος, κάτοικοι αλλοδαπής, που υπηρετούν σε αναγνωρισμένα Ελληνικά Σχολεία του εξωτερικού και δεν ανήκουν οργανικά στο προσωπικό της Δημόσιας Ελληνικής Εκπαίδευσης μπορούν εφόσον έχουν συμπληρώσει πενταετή τουλάχιστον εκπαιδευτική υπηρεσία στα σχολεία αυτά και ανεξάρτητα από το αν έχουν ή όχι τα τυπικά προσόντα των εκπαιδευτικών, να καλούνται σε Ειδικά Επιμορφωτικά Προγράμματα των ΠΕΚ, ή άλλων φορέων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

2. Ο αριθμός των εκπαιδευτικών της προηγούμενης παραγράφου από κάθε κατηγορία και ειδικότητα καθώς και η διαδικασία επιλογής και πρόσκλησής τους καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 9

Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης

1. Στην Εισαγωγική και Περιοδική Επιμόρφωση και στα Ειδικά Επιμορφωτικά Προγράμματα των ΠΕΚ ή άλλων φορέων είναι δυνατόν να καλούνται και εκπαιδευτικοί της Δευτεροβάθμιας Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης με την ίδια διαδικασία επιλογής των εκπαιδευτικών της Δημόσιας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και σε αριθμό που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 10

Αρμοδιότητες Συντονιστικού Συμβουλίου ΠΕΚ

Το Συντονιστικό Συμβούλιο του ΠΕΚ:

1. Έχει τη γενική επιμέλεια για την προσαγωγή των προγραμμάτων επιμόρφωσης.

2. Σχεδιάζει και οργανώνει τις επιμορφωτικές δραστηριότητες που θα πραγματοποιηθούν στο ΠΕΚ κατά τη διάρκεια κάθε επιμορφωτικής περιόδου.

3. Εγχειρίει το περιεχόμενο των διδασκόμενων μαθημάτων και δραστηριοτήτων σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 5 του παρόντος.

4. Καταρτίζει το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων και ασκήσεων για κάθε μορφή επιμόρφωσης και για κάθε επιμορφωτική περίοδο και καθορίζει το χρόνο και τις λεπτομέρειες των εξετάσεων.

5. Μπορεί να αυξάνει ή να μειώνει τις ώρες που διατίθενται για μαθήματα και δραστηριότητες σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 5 του παρόντος.

6. Αποφασίζει για την κατανομή των επιμορφουμένων σε τμήματα.

7. Ορίζει τον αριθμό των διδασκαλιών που πραγματοποιούν οι επιμορφούμενοι, μετά από γνώμη του υπεύθυνου καθηγητή του μαθήματος, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 6 του άρθρου 5 του παρόντος.

8. Καταρτίζει Κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας του ΠΕΚ και τον υποβάλλει για έγκριση στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

9. Προσδιορίζει τις ανάγκες του ΠΕΚ σε διδακτικό προσωπικό (αριθμός και ειδικότητα), τη σχέση εργασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου α' της παρ. 4 του άρθρου 29 του Ν. 1566/1985 και της παρ. 5 του άρθρου 17 του Ν. 2009/92 και διατυπώνει γνώμη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την πρόσληψη αυτού.

10. Κάνει εισήγηση για αποσπάσεις εκπαιδευτικών στα ΠΕΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 17 του Ν. 2009/92.

11. Προσδιορίζει τις ανάγκες σε υλικοτεχνική υποδομή και λοιπό εξοπλισμό και προβαίνει στις αναγκαίες διοικητικές ενέργειες για την αντιμετώπισή τους.

12. Αναθέτει στον πρόεδρο, τα μέλη του Συντονιστικού Συμβουλίου, τους διδάσκοντες και το διοικητικό προσωπικό του ΠΕΚ συγκεκριμένες εργασίες στα πλαίσια των καθηκόντων τους.

13. Ασκει κάθε άλλη δραστηριότητα που προκύπτει από την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία για τα ΠΕΚ.

14. Εγκρίνει την έκθεση λειτουργίας του ΠΕΚ, την οποία συντάσσει ο Διευθυντής στο τέλος της Εισαγωγικής και της δεύτερης Περιοδικής Επιμόρφωσης κάθε διδακτικού έτους.

Άρθρο 11

Αρμοδιότητες Διευθυντή, Υποδιευθυντών και Γραμματέα ΠΕΚ

Α. Ο Διευθυντής του ΠΕΚ έχει τις εξής αρμοδιότητες:

1. Είναι υπεύθυνος για τη διοίκηση και λειτουργία του ΠΕΚ, εκτελεί τις αποφάσεις του Συντονιστικού Συμβουλίου του ΠΕΚ και υπογράφει τα σχετικά έγγραφα.

2. Είναι διοικητικός και πειθαρχικός Προϊστάμενος του προσωπικού που ανήκει οργανικά στο ΠΕΚ και διοικητικός Προϊστάμενος του προσωπικού που κατά πληρη απασχόληση ή απόσπαση υπηρετεί στο ΠΕΚ, καθώς και των επιμορφουμένων κατά τη διάρκεια της επιμόρφωσής τους.

3. Υποβάλλει στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο συμπληρωματικά προγράμματα επιμόρφωσης για την κάλυψη ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, για τα οποία εκδίδεται σχετική Υπουργική απόφαση μετά από γνώμη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

4. Υπογράφει τα πιστοποιητικά επιμόρφωσης.

5. Συγκαλεί σε τακτική συνεδρίαση μια φορά το μήνα καταρτίζοντας και την ημερήσια διάταξη και εκτάκτως, οσάκις κρίνεται αναγκαίο, το Συντονιστικό Συμβούλιο για την επίλυση προβλημάτων και προεδρεύει αυτού.

6. Στο τέλος της Εισαγωγικής και της δεύτερης Περιοδικής Επιμόρφωσης κάθε διδακτικού έτους και στο τέλος κάθε Ειδικού Επιμορφωτικού Προγράμματος συντάσσει έκθεση λειτουργίας του ΠΕΚ, την οποία, μετά από έγκρισή της από το Συντονιστικό Συμβούλιο, υποβάλλει στο ΥΠΕΠΘ και κοινοποιεί στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

7. Είναι εκκαθαριστής των αποδοχών του και των αποδοχών του προσωπικού του ΠΕΚ και υπεύθυνος για τη σύνταξη των μισθοδοτικών καταστάσεων και για την τήρηση των νόμων που διέπουν τη μισθοδοσία των δημοσίων υπαλλήλων.

8. Συντάσσει και θεωρεί τις καταστάσεις πληρωμής των αμοιβών του προσωπικού του ΠΕΚ που προβλέπονται στην παρ. 7 του άρθρου 17 του Ν. 2009/92, μεριμνά για την πληρωμή κάθε άλλου είδους δαπάνης που έχει σχέση με τη λειτουργία του ΠΕΚ και διαβιβάζει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στην Υπηρεσία Εντελλομένων Εξόδων της οικείας Νομαρχίας για την εκκαθάριση και πληρωμή όλων των εξόδων του ΠΕΚ.

9. Μεριμνά για τη συντήρηση και επισκευή του διδακτηρίου και των επίπλων και σκευών του ΠΕΚ καθώς και για την προμήθεια των αναγκαίων μέσων εξοπλισμού, των εποπτικών οργάνων και κάθε άλλου απαραίτητου υλικού.

10. Μετέχει ως μέλος στην επιτροπή μίσθωσης οικημάτων για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών του ΠΕΚ και θεωρεί τις καταστάσεις πληρωμής των μισθωμάτων στις περιπτώσεις που δεν είναι υποχρεω-

τικό να τις θεωρεί άλλη προϊσταμένη αρχή.

11. Προϋπολογίζει όλες τις πιστώσεις του ΠΕΚ που απαιτούνται για το επόμενο οικονομικό έτος και προτείνει στους αρμόδιους φορείς την εγγραφή αυτών στον κρατικό προϋπολογισμό.

Β. Οι Υποδιευθυντές του ΠΕΚ έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

1. Καθένας από τους Υποδιευθυντές του ΠΕΚ μεριμνά για την εφαρμογή των προγραμμάτων επιμόρφωσης της οικείας βαθμίδας εκπαίδευσης.

2. Συνεργάζονται με τους Σχολικούς Συμβούλους, με τις Διευθύνσεις, τα Γραφεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τα σχολεία της έδρας του ΠΕΚ για τον προγραμματισμό και τη διεξαγωγή των πρακτικών διδασκαλιών και για τις λοιπές επιμορφωτικές ανάγκες.

3. Είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο της κανονικής φοίτησης των επιμορφουμένων.

4. Συνυπογράφουν τα πιστοποιητικά επιμόρφωσης της οικείας βαθμίδας.

5. Καθένας επιβλέπει και συντονίζει τις διαδικασίες αξιολόγησης των Επιμορφωτικών Προγραμμάτων της οικείας βαθμίδας και θέτει υπόψη του Διευθυντή τα απαραίτητα στοιχεία για τη σύνταξη της έκθεσης λειτουργίας του ΠΕΚ.

Γ. Ο Γραμματέας του ΠΕΚ έχει τις εξής αρμοδιότητες:

1. Ασκει χρέη γραμματέα του Συντονιστικού Συμβουλίου του ΠΕΚ και τηρεί τα πρακτικά των συνεδριάσεων καθώς και το αρχείο.

2. Συντάσσει την αλληλογραφία του ΠΕΚ και τηρεί πρωτόκολλο εισερχόμενης και εξερχόμενης αλληλογραφίας του ΠΕΚ, καθώς και αρχείο νόμων, προεδρικών διαταγμάτων, αποφάσεων, εγκυκλίων και λοιπών εγγράφων που αφορούν το ΠΕΚ.

3. Τηρεί στοιχεία του προσωπικού του ΠΕΚ, του διδακτικού προσωπικού και του προσωπικού που επιμορφώνεται.

4. Τηρεί βιβλία παρουσίας διδασκόντων και διδασκόμενων καθώς και του Διοικητικού και του λοιπού προσωπικού του ΠΕΚ.

5. Συντάσσει τα πιστοποιητικά επιμόρφωσης, τα οποία και συνυπογράφει.

6. Αναλαμβάνει κάθε άλλη παρεμφερή εργασία που του ανατίθεται με απόφαση του Συντονιστικού Συμβουλίου ή του Διευθυντή του ΠΕΚ.

Άρθρο 12

Διδακτικό Προσωπικό

1.α. Στα ΠΕΚ διδάσκουν, ύστερα από αίτησή τους, ειδικοί επιστήμονες, μέλη διδακτικού ερευνητικού προσωπικού (ΔΕΠ) των ΑΕΙ και εκπαιδευτικού προσωπικού των ΤΕΙ, σχολικοί σύμβουλοι, εκπαιδευτικοί της δημόσιας εκπαίδευσης με απόσπαση ολική ή μερική ή με ωριαία αντιμισθία, καθώς και άλλοι δημόσιοι υπάλληλοι και ιδιώτες που έχουν τα απαιτούμενα επιστημονικά και διδακτικά προσόντα. Το ύψος της ωριαίας αντιμισθίας καθορίζεται με την υπουργική απόφαση που προβλέπεται από το άρθρο 17, παρ. 7 περ. β' του νόμου 2009/92.

β. Αν δεν βρίσκεται κατάλληλο διδακτικό προσωπικό από το νομό της έδρας του ΠΕΚ, μπορεί ν' αποσπώνται στα ΠΕΚ για διδασκαλία δημόσιοι εκπαιδευτικοί από άλλους νομούς, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από αίτησή τους.

2.α. Οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι τοποθετούνται με ολική απόσπαση σε ΠΕΚ για τη διδασκαλία μαθημάτων διδάσκουν 12 ώρες την εβδομάδα.

β. Για τους εκπαιδευτικούς που τοποθετούνται με μερική απόσπαση σε ΠΕΚ για διδασκαλία μαθημάτων, ο αριθμός των υποχρεωτικών ωρών διδασκαλίας στο σχολείο προέλευσής τους ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

γ. Στους εκπαιδευτικούς των περ. α και β της παραγράφου αυτής μπορεί ν' ανατίθεται υπερωριακά διδασκαλία μαθημάτων με ωριαία αντιμισθία, μέχρι (δύο) 2 ώρες την εβδομάδα με απόφαση του Συντονιστικού Συμβουλίου του ΠΕΚ και μέχρι έξι (6) ώρες την εβδομάδα, με απόφαση του Συντονιστικού Συμβουλίου και ύστερα από σύμφωνη γνώμη του διδάσκοντος.

Άρθρο 13

Τρόπος άσκησης επιμορφωτικού έργου - Συνεργασία με άλλους φορείς

1. Ο τρόπος άσκησης του επιμορφωτικού έργου του ΠΕΚ προσδιορίζεται από τη μορφή επιμόρφωσης ή το Ειδικό Επιμορφωτικό Πρόγραμμα και από τους σκοπούς και ιδιαίτερους στόχους, όπως αυτοί ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 28 του Ν. 1566/85 και του άρθρου 12 του Ν. 1824/88.

2. Το επιμορφωτικό έργο, σύμφωνα με το κατά περίπτωση εγκεκριμένο πρόγραμμα, διεξάγεται με σύγχρονες μεθόδους και τεχνικές, όπως διαλέξεις, σεμινάρια, σπουδαστήρια, εργαστήρια, εισηγήσεις και μελέτες, έρευνες, πρακτικές ασκήσεις και με κάθε άλλο τρόπο που εξασφαλίζει την ενεργό συμμετοχή των επιμορφουμένων σ' όλες τις φάσεις και δραστηριότητες της επιμορφωτικής διαδικασίας.

3. Κατά την άσκηση του επιμορφωτικού έργου γίνεται ευρεία χρήση και αξιοποίηση εποπτικών μέσων και οργάνων διδασκαλίας και της σύγχρονης εκπαιδευτικής τεχνολογίας.

4. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να αναθέτει στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο ή σε ερευνητικό ίδρυμα την αξιολόγηση του επιμορφωτικού έργου των ΠΕΚ, σε εθνικό επίπεδο.

5. Για την επιτυχία του επιμορφωτικού έργου τα ΠΕΚ συνεργάζονται τόσο μεταξύ τους, όσο και με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ), τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ) και άλλους φορείς επιμόρφωσης, τους Σχολικούς Συμβούλους Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τους Προϊσταμένους Διευθύνσεων και Γραφείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και με τους Διευθυντές των σχολείων της περιφέρειάς τους. Οι μορφές και οι τρόποι συνεργασία επιλέγονται και καθορίζονται έπειτα από συνεννόηση των ΠΕΚ με τα ΑΕΙ, ΤΕΙ και άλλους φορείς και μεταξύ αυτών των μορφών και τρόπων περιλαμβάνονται και οι εξής:

α. Η αμοιβαία ενημέρωση μεταξύ ΠΕΚ και ΑΕΙ ή ΤΕΙ, που σκοπό έχει την εναρμόνιση των προγραμμάτων βασικής παιδαγωγικής κατάρτισης και Εισαγωγικής και Περιοδικής Επιμόρφωσης καθώς και την αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων, από άποψη προσωπικού και υλικοτεχνικής υποδομής που μπορούν να προσφέρουν τα ΑΕΙ και ΤΕΙ, για τους σκοπούς της επιμόρφωσης.

β. Η συμμετοχή των Σχολικών Συμβούλων και των Προϊσταμένων Διευθύνσεων και Γραφείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της έδρας του ΠΕΚ στον προγραμματισμό των πρακτικών διδασκαλιών και ασκήσεων.

γ. Η συμμετοχή των Σχολικών Συμβούλων και των Προϊσταμένων Διευθύνσεων και Γραφείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης όλων των περιφερειών που υπάγονται στην επιμορφωτική διαδικασία του ΠΕΚ στη διαδικασία συγκέντρωσης και αποστολής στοιχείων που αφορούν τις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών και την αποτίμηση της αποτελεσματικότητας των εφαρμοζόμενων προγραμμάτων επιμόρφωσης.

Άρθρο 14

Στήριξη επιμορφωτικού έργου των ΠΕΚ

1. Το επιμορφωτικό έργο των ΠΕΚ υποστηρίζεται από το Τμήμα Επιμόρφωσης εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, από τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθώς και από εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς.

Σε κάθε ΠΕΚ μπορεί να αποσπώνται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων δύο εκπαιδευτικοί, ένας της Πρωτοβάθμιας και ένας της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, στους οποίους ανατίθεται από το Τμήμα Ερευνών - Τεκμηρίωσης και Επαγγελματικής Τεχνολογίας του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου σε συνεργασία με το Συντονιστικό Συμβούλιο του ΠΕΚ έργο εκπαιδευτικής έρευνας σε επίπεδο ΠΕΚ και διδασκαλία των σχετικών αντικειμένων σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα.

2. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ασκεί γενική εποπτεία στη λειτουργία των ΠΕΚ και στα πλαίσια αυτής της αρμοδιό-

τητάς του καλεί δύο φορές το χρόνο σε κοινή σύσκεψη τους Διευθυντές των ΠΕΚ και τους εκπροσώπους του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου στην Αθήνα ή στην έδρα οποιουδήποτε ΠΕΚ, για τον προσδιορισμό γενικών κατευθύνσεων του όλου επιμορφωτικού έργου με βάση τις διαπιστούμενες ανάγκες, το συντονισμό των σχετικών δραστηριοτήτων και τον προσδιορισμό του τρόπου συμμετοχής του καθενός από τους παραπάνω φορείς στην πραγμάτωση του προγράμματος. Στη σύσκεψη αυτή δύναται να καλούνται και εκπρόσωποι των σχολών Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και φορέων επιμόρφωσης.

3. Σε κάθε ΠΕΚ οργανώνονται και λειτουργούν βιβλιοθήκες, σπουδαστήρια και εργαστήρια για τις ανάγκες του διδακτικού προσωπικού και των επιμορφούμενων.

Άρθρο 15

Μεταβατικές Διατάξεις

Κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Διατάγματος:

1. Η κατά το άρθρο 1 παρ. 2 αυτού Υπουργική απόφαση εκδίδεται κατά το πρώτο εικοσαήμερο του Ιουλίου.

2. Η προβλεπόμενη από την παρ. 4 του άρθρου 2 δημοσίευση στον ημερήσιο τύπο και ανακοίνωση γίνεται μέσα σε πέντε ημέρες από την ημερομηνία εκδόσεως της Υπουργικής απόφασης της παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

3. Οι αιτήσεις των υποψηφίων για τη συμμετοχή τους στην Εισαγωγική Επιμόρφωση υποβάλλονται μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τη δημοσίευση των αναφερομένων στην παρ. 2 του παρόντος άρθρου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

..... 1992
ΤΜΗΜΑ ..... Αριθ. Πρωτ:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Πιστοποιείται ότι* .....

..... παρακολούθησε το πρόγραμμα Εισαγωγικής Επιμόρφωσης, το οποίο λειτούργησε από .... έως .... στο Περιφερειακό Επιμορφωτικό Κέντρο ....., σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ/τος .....

Η επιδότηση τ... χαρακτηρίζεται ως εξής:

1. Ενεργός Συμμετοχή στις επιμορφωτικές δραστηριότητες:
2. Πρακτική άσκηση και διδασκαλία:
3. Γραπτή εργασία:
4. Γραπτές εξετάσεις:

Ο Διευθυντής του ΠΕΚ
Τ.Σ.Υ.

Ο Υποδιευθυντής του ΠΕΚ
Τ.Υ.

Ο Γραμματέας
Τ.Υ.

* αναγράφεται το ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο, η ειδικότητα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

..... 1992
ΤΜΗΜΑ ..... Αριθ. Πρωτ:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Πιστοποιείται ότι * .....

..... παρακολούθησε το πρόγραμμα Περιοδικής Επιμόρφωσης, το οποίο λειτούργησε από .... έως .... στο Περιφερειακό Επιμορφωτικό

Κέντρο . . . . ., σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ/τος . . . . .

Η επιδότηση τ . . . χαρακτηρίζεται ως εξής:

1. Ενεργός Συμμετοχή στις επιμορφωτικές δραστηριότητες:
2. Πρακτική άσκηση και διδασκαλία:
3. Γραπτή εργασία:
4. Γραπτές εξετάσεις:

Ο Διευθυντής του ΠΕΚ
Τ.Σ.Υ.

Ο Υποδιευθυντής του ΠΕΚ
Τ.Υ.

Ο Γραμματέας
Τ.Υ.

* αναγράφεται το ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο, ο κλάδος, η ειδικότητα και η οργανική θέση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ'

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

..... 1992
ΤΜΗΜΑ ..... Αριθ. Πρωτ:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ
ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Πιστοποιείται ότι * .....
.....
παρακολούθησε το Ειδικό Επιμορφωτικό Πρόγραμμα, διάρκειας . . .

..... ωρών, το οποίο λειτούργησε από ..... έως ..... στο

Περιφερειακό Επιμορφωτικό Κέντρο . . . . ., σύμφωνα με τις διατάξεις του . . . . . Π.Δ/τος και την . . . . . απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και στο αντικείμενο . . . . .

Η συμμετοχή και επιδότησή τ... χαρακτηρίζεται . . . . .

Ο Διευθυντής
Τ.Σ.Υ.

Ο Υποδιευθυντής
Τ.Υ.

Ο Γραμματέας
Τ.Υ.

* αναγράφεται το ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο, ο κλάδος, η ειδικότητα και η οργανική θέση.

Από της δημοσίευσής του παρόντος καταργείται το Προεδρικό Διάταγμα 348/89 (ΦΕΚ 158/Α/14.6.89) καθώς και κάθε άλλη σχετική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις αυτού του Προεδρικού Διατάγματος.

Στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Διατάγματος.

Αθήνα, 25 Ιουλίου 1992

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Εκδίδει την ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ από το 1833

Διεύθυνση : Καποδιστρίου 34
 Ταχ. Κώδικας : 104 32
 TELEX : 22.3211 YPET GR

Οι Υπηρεσίες του ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
 λειτουργούν καθημερινά από 8.00' έως 13.30'

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- * Πώληση ΦΕΚ όλων των Τευχών Σολωμού 51 τηλ.: 52.39.762
- * ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ: Σολωμού 51 τηλ.: 52.48.188
- * Για φωτοαντίγραφα παλαιών τευχών στην οδό Σολωμού 51 τηλ.: 52.48.141
- * Τμήμα πληροφόρησης: Για τα δημοσιεύματα των ΦΕΚ Καποδιστρίου 25 τηλ.: 52.25.713 - 52.49.547

- * Οδηγίες για δημοσιεύματα Ανωνύμων Εταιρειών και ΕΠΕ τηλ.: 52.48.785
- Πληροφορίες για δημοσιεύματα Ανωνύμων Εταιρειών και ΕΠΕ τηλ.: 52.25.761

- * Αποστολή ΦΕΚ στην επαρχία με καταβολή της αξίας του δια μέσου Δημοσίου Ταμείου Για πληροφορίες: τηλ.: 52.48.320

Τιμές κατά τεύχος της ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ:

Κάθε τεύχος μέχρι 8 σελίδες δρχ. 60. Από 9 σελίδες μέχρι 16 δρχ. 100, από 17 έως 24 δρχ. 120

Από 25 σελίδες και πάνω η τιμή πώλησης κάθε φύλλου (8σέλιδου ή μέρους αυτού) αυξάνεται κατά 40 δρχ.

Μπορείτε να γίνετε συνδρομητής για όποιο τεύχος θέλετε. Θα σας αποστέλλεται με το Ταχυδρομείο.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Κωδικός αριθ. κατάθεσης στο Δημόσιο Ταμείο 2531

Η ετήσια συνδρομή είναι:

α)	Για το Τεύχος Α'	Δρχ.	13.000
β)	» » Β'	»	23.000
γ)	» » Γ'	»	7.000
δ)	» » Δ'	»	22.000
ε)	» » Αναπτυξιακών Πράξεων	»	15.000
στ)	» » Ν.Π.Δ.Δ.	»	7.000
ζ)	» » ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	»	4.000
η)	» » Δελτ. Εμπ. & Βιομ. Ιδ.	»	7.000
θ)	» » Αν. Ειδικού Δικαστηρίου	»	2.000
ι)	» » Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	»	50.000
ια)	Για όλα τα Τεύχη	»	100.000

Κωδικός αριθ. κατάθεσης στο Δημόσιο Ταμείο 3512

Ποσοστό 5% υπέρ του Ταμείου Αλληλοβοήθειας του Προσωπικού (ΤΑΠΕΤ)

Δρχ.	650
»	1.150
»	350
»	1.100
»	750
»	350
»	200
»	350
»	100
»	2.500
»	5.000

Πληροφορίες: τηλ. 52.48.320